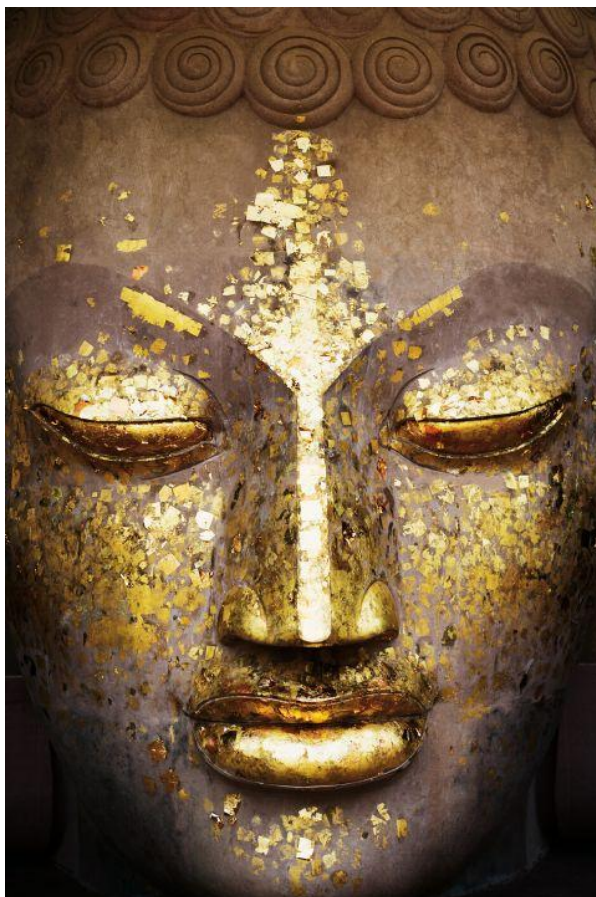

UNIwersytet
Opolski

Wydział Teologiczny
Kierownik Studiów Podyplomowych
ul. Drzymały 1 a, 45-342 Opole
tel. +48 77 442 37 67
e-mail: dziekanatwt@uni.opole.pl
www.wt.uni.opole.pl

Patriarchowie i mistrzowie zen

Kurs doskonalący jednosemestralny

Opole, 13 i 27.05.2017

Zen na katolickim Wydziale Teologicznym

Wprowadzenie

Istnieje dziś pewnego rodzaju moda na zen. Słowo „zen” często występuje we współczesnej kulturze Zachodu, jednak nie za bardzo wiemy czym to zen jest. Jest oczywiście kojarzone ze Wschodem, u jednych budzi zachwyt, a u innych niepokój. Tym bardziej, jeśli chodzi o chrześcijan: czy powinni się zen obawiać, czy raczej nie wchodzić w kontakt z takimi podejrzanymi, azjatyckimi, a – co za tym idzie – być może demonicznymi duchowościami?

Tymczasem poznawanie innych systemów myślowych, wierzeń, religii, nie oznacza od razu praktykowania ich. A poznawanie buddyzmu, który jest wszechobecny w kulturze, sztuce, duchowości także Europy, wydaje się ważne ze względu na dialog i pytania, które buddyzm stawia chrześcijaństwu. Rozwiązaniem nie jest ucieczka od trudnych i niewygodnych pytań: trzeba stawić im czoło. Bez konkretnej wiedzy, poznania wrażliwości buddyjskiej chrześcijanie jedynie przed tymi pytaniami uciekają, bądź je demonizując, bądź ignorując. Biskupi azjatyccy o innych tradycjach religijnych wyrażają się w ten sposób:

„Akceptujemy je [inne tradycje religijne] jako znaczące i pozytywne elementy w Bożej ekonomii zbawienia. Uznajemy w nich i szanujemy głębokie duchowe i etyczne rozumienie i wartości. Przez wiele wieków były one skarbnicą religijnego doświadczenia naszych przodków, od których nasi współcześni nie przestają czerpać światła i mocy. Były i stale są autentycznym wyrazem najbardziej wzniosłych pragnień ich serc i domem ich kontemplacji i modlitwy. Pomagały nadawać kształt dziejom i kulturom naszych narodów. Jakże zatem nie mamy okazywać im szacunku i czci? Jakże nie mamy uznać, że Bóg przyciągał nasze narody ku sobie przez te religie?” (*Dokument końcowy z Pierwszego Zgromadzenia Plenarnego Federacji Biskupów Azji*, nr 14-15)

Gdy do Chin dotarł buddyzm zderzył się z rodzimym taoizmem. Chińczycy podjęli na ogromną skalę wysiłek przetłumaczenia buddyjskich sutr, poddając je sinizacji. Stworzyli też kilka chińskich odmian buddyzmu, z których do dziś najbardziej znaną jest chan [czyt. czhan], a w wymowie japońskiej zen. Zen oznacza medytację. Najogólniej mówiąc ćwiczenie się w tego rodzaju medytacji doprowadza do pozadyskursywnego poznania rzeczywistości,

jest czymś mistycznym, przekazem treści poza formą. Człowiek Zachodu nie jest przyzwyczajony do takiego poznawania rzeczywistości, które odbywałoby się bez formy, bez konkretnego kształtu. Nawet niniejszy przekaz treści odbywa się w formie języka pisanego. Tymczasem zen proponuje coś innego. Medytujący człowiek może dojść do oświecenia.

Zen posługuje się logiką „absolutnie sprzecznej samotożsamości”. Do kluczowych pojęć i teorii filozofii zen należy zaliczyć takie formuły, jak: „jedno jest wszystkim, a wszystko jest jednym”, oświecenie, „forma jest ‘pustką’ a ‘pustka’ jest formą”, uniwersalna ‘natura buddy’, „wieczne teraz”, „jaźń jest buddą”, ‘nie myślenie’, ‘nie ja’, ‘nie jaźń’, ‘jaźń zwyczajna’. Na niniejszym kursie zostaną zaprezentowane te egzotyczne dla naszej kultury sposoby ujmowania rzeczywistości, a także zostaną ukazane związki zen z malarstwem tuszem, z ogrodami kamiennymi, z teatrem *no*, ceremonią parzenia herbaty.

Słowo „zen” wywodzi się z indyjskiego „dhyana” i pierwotnie znaczyło „medytacja”. Chińczycy zapisywali je za pomocą znaku, który wymawiano jako „cz’an”, a którego używano już wcześniej w taoizmie. Znak ten 禪 składa się z elementu „Bóg, boskość, bóstwo” i „jeden, jedno, jedność, pojedynczy”. Znaczy więc „jedno z Bogiem”. Z biegiem czasu słowo to nabrało szerszego znaczenia i dzisiaj zawiera wszystko, co jest związane z tą formą medytacji, począwszy od ceremonii picia herbaty, poprzez sztukę strzelania z łuku, szermierkę, dżudo, karate, aż po kaligrafowanie pędzlem i układanie kwiatów (ikebanę). Są to nie tylko dyscypliny sportu, czy gałęzie sztuki, lecz drogi – drogi życia. Są w szerszym znaczeniu religijne i odnoszą się nie tylko do jakiejś części człowieka, lecz do człowieka jako całości, jego całej osoby.

Na kursie „Patriarchowie i mistrzowie zen” poznamy nie tylko czym jest zen (o ile teoretyczny wykład może być poznaniem zen), ale także zostaną zaprezentowane postaci wielkich Patriarchów oraz wybrane postaci mistrzów zen. Przyjrzymy się specyfice wybranych kanonicznych tekstów sutr, które miały szczególny wpływ na kształtowanie się adeptów zen, a także spróbujemy ćwiczebnie rozwiązać koany, aby poczuć przedsmak tego, czego uczą się wszyscy pragnący kroczyć tą drogą.

Zderzymy się też z pytaniem: na ile chrześcijanin, katolik może zajmować się tą tradycją filozoficzno-religijną, jaką jest wyrosły z buddyzmu zen? Gdzie jest granica ortodoksji? Czy wchodzenie w buddyjską tradycję religijną nie jest jakimś zagrożeniem dla duchowości chrześcijanina? Poznamy także chrześcijańskich mistrzów zen i krytycznie spróbujemy spojrzeć na ich propozycje.

Niektórych może dziwić dlaczego na katolickim Wydziale Teologicznym pojawiają się wykłady ukazujące inne tradycje religijne (buddyzm, islam, judaizm i in.). Po pierwsze dlatego, że religiologia i elementy religioznawstwa są częścią podstawowego kursu teologii. Po drugie badania innych religii, często na zasadzie kontrastu, ułatwiają uzmysłowienie sobie wyjątkowości chrześcijaństwa na tle innych tradycji filozoficzno-religijnych. Po trzecie nasz Wydział ma kompetentnych znawców także innych tradycji religijnych, którzy potrafią je syntetycznie ukazać i wyposażyć w intelektualno-poznawcze narzędzia potrzebne do refleksji nad znaczeniem dalekowschodnich propozycji soteriologicznych.

Sprawdź i poleć znajomym kursy na WTUO:

Teologia ikony z elementami ikonopisarstwa

Podstawy dogmatyki katolickiej

Mistyka

Mistyka islamu

Chrześcijaństwo chińskie. Szanse i zagrożenia

Żydowskie święta dla chrześcijan

Patriarchowie i mistrzowie zen

Kurs Wiedzy Biblijnej. Interpretacje trudnych fragmentów Biblii

Coaching dla dyrygentów zespołów śpiewaczych

Komunikacja treści teologicznych

<http://wt.uni.opole.pl/wp-content/uploads/2016/09/informator-kursy.pdf>

Siatka kursu doskonalącego «Patriarchowie i mistrzowie zen»

13 i 27.05.2017

Nazwa przedmiotu	Liczba godzin	Data	Godzina
Wprowadzenie do buddyzmu	2	13.05.2017	10:00-10:45 10:45-11:30
Wprowadzenie do taoizmu i konfucjanizmu	1	13.05.2017	11:30-12:15
Chiński chan 禪	1	13.05.2017	12:15-13:00
Wstęp do języka chińskiego	1	13.05.2017	13:30-14:15
Analiza wybranych sutr	1	13.05.2017	14:15-15:00
Analiza wybranych koanów	1	13.05.2017	15:00-15:45
Z Indii do Chin (od Siakjamuni Gautamy i Mahakaśjapy do Bodhidharmy)	2	27.05.2017	10:00-10:45 10:45-11:30
Chińscy patriarchowie zen (od Bodhidharmy do Dajian Huinenga)	2	27.05.2017	11:30-12:15 12:15-13:00
Chińscy mistrzowie zen	2	27.05.2017	13:30-14:15 14:15-15:00
Japońscy mistrzowie zen	1	27.05.2017	15:00-15:45
Razem	14		

Kierownik i prowadzący zajęcia: ks. dr hab. Dariusz Klejnowski-Różycki
(dkr@uni.opole.pl)

Obsługa administracyjna: dr Jolanta Bochenek (dziekanatwt@uni.opole.pl)

Liczba godzin kursu: 14

Minimalna liczba słuchaczy potrzebna do uruchomienia kursu: 15

Opłaty: koszt kursu w całości wynosi 150 zł. Pieniądze należy wpłacić do 05.05.2016 na: Uniwersytet Opolski, Pl. Kopernika 11 a, 45-040 Opole Konto **PL 09 1090 2138 0000 0005 5600 0043**. W tytule trzeba wpisać imię i nazwisko nazwę studiów podpył. bądź kursu, za który jest opłata, można dodać także skrót wydziału; czyli w tym wypadku np. Jan Kowalski Kurs Patriarchowie i mistrzowie zen WTUO. Jedna godzina lekcyjna kursu kosztuje niecałe 11 zł.

Zapisy na kurs: do 01.05.2017 (Decyduje kolejność zapisów. Liczba miejsc ograniczona).

Kurs rozpoczyna się 13.05.2017 i kończy 27.05.2017

Kurs kończy się wydaniem świadectwa ukończenia kursu na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Opolskiego

Wymagane dokumenty:

- 1) Formularz zgłoszeniowy kandydata na kurs
- 2) CV
- 3) Ksero dowodu osobistego
- 4) Potwierdzenie wpłaty za kurs

Dokumenty te należy dostarczyć osobiście do Dziekanatu WT UO lub przesłać kompletne pocztą na adres Dziekanatu. W wyjątkowych wypadkach dokumenty te należy przynieść na pierwsze zajęcia, uzgodniwszy to z Panią dr Jolantą Bochenek. Wszystkie informacje można uzyskać w

Dziekanacie Wydziału Teologicznego UO

ul. Drzymały 1a, 45-342 Opole;

tel. 077/44 23 767,

fax 077/45 49 384;

e-mail: dziekanatwt@uni.opole.pl

W przerwie między zajęciami można zjeść obiad z cateringu, 2-daniowy, w cenie 10 zł. W tym celu należy go zamówić telefonując do Pani Agaty Grubiak 881 212 839, która obsługuje catering na poziomie -1 w gmachu WT UO.

Informator o kursach na WT UO można pobrać:

<http://wt.uni.opole.pl/wp-content/uploads/2016/09/informator-kursy.pdf>